

Hoe presenteer je de Prentenboek TopTien 2019

*De Nationale
Voorleesdagen
2019*

23 januari t/m 2 februari

ProBiblio

Inleiding

Achtergrondinformatie campagne

Algemeen

De Nationale Voorleesdagen is een jaarlijkse campagne van het CPNB. Doelstelling van deze jaarlijkse campagne is het stimuleren van voorlezen aan jonge kinderen die zelf nog niet kunnen lezen. De doelgroep zijn ouders van kinderen tussen 6 maanden en 6 jaar. Het 'kernkind' is het kind van 3 jaar oud, dat een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf bezoekt. De belangrijkste intermediairs in het aanspreken van de doelgroep zijn de Openbare Bibliotheken. Zij benaderen jaarlijks peuterspeelzalen en kinderdagverblijven om hen te informeren over de campagne. Ook groep 1 en 2 van de basisschool zijn van harte uitgenodigd om mee te doen. De Nationale Voorleesdagen bestaat sinds 2004 en is een initiatief van Stichting Lezen, georganiseerd door de Stichting CPNB.

Prentenboek van het Jaar & De Prentenboek TopTien

Onderdeel van deze campagne is Het Prentenboek van het Jaar en de bijbehorende [Prentenboek TopTien](#). Het Prentenboek van het Jaar wordt jaarlijks in april gekozen. Een jury van bibliothecarissen kiest uit het complete aanbod van peuterboeken van het afgelopen jaar. Het belangrijkste criterium is dat het boek, naast een goed verhaal en aantrekkelijke illustraties, voldoende aanknopingspunten biedt voor interactie met de peuters en verwerking in hun spel na het voorlezen.

Het Voorleesontbijt

Jaarlijks wordt een groep bekende Nederlanders uitgenodigd om voor te lezen tijdens Het Nationale Voorleesontbijt om zo te laten zien dat ook zij voorlezen belangrijk vinden. Naast de zogenaamde VIP-voorleesontbijten organiseren basisscholen, bibliotheken, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven ook zelf ieder jaar voorleesontbijten met lokale helden.

Achtergrondinformatie aanbod ProBiblio

De afgelopen jaren heeft ProBiblio bibliotheken ondersteund in hun communicatie naar de intermediairs door middel van het aanleveren van

twee gratis nieuwsbrieven en een Word-sjabloon. De nieuwsbrieven, bedoeld voor pedagogisch medewerkers en kleuterleerkrachten, konden ingezet worden om de doelgroep te inspireren deel te nemen aan de campagne en extra aandacht te besteden aan het (interactief) voorlezen. Na de Nationale Voorleesdagen 2018 is het gebruik van de nieuwsbrieven geëvalueerd onder de BoekStart-coördinatoren van Noord- en Zuid-Holland. Totaal hebben 21 coördinatoren deelgenomen aan de evaluatie. Ondanks de positieve waardering van de nieuwsbrief gaf bijna drie kwart van de deelnemers aan behoefte te hebben aan een nieuw aanbod. Samen met vier bibliotheken uit het netwerk hebben we daarom gebrainstormd over een nieuw aanbod met als resultaat dit document.

Met dank aan Anique Zonneveld van de Boekenberg, Susan Koole van Bibliotheek Aanzet, Bernadet Bakker van Bibliotheek Katwijk en Saskia de Jong van Bibliotheek Zuid-Kennemerland.

Nieuw aanbod – uitwerking presentatie Prentenboek TopTien

Veel bibliotheken organiseren een jaarlijks inspiratiemoment rondom de Nationale Voorleesdagen voor pedagogisch medewerkers en/of kleuterleerkrachten. Vaak bevat zo'n inspiratiemoment een presentatie van de Prentenboek TopTien. Met dit document hopen we bibliotheken handvatten te geven om zo'n presentatie vorm te geven.

Uitwerking presentatie Prentenboek TopTien

Doelstellingen

Het doel van dit nieuwe aanbod is het geven van een basis om de Prentenboek TopTien te presenteren aan pedagogisch medewerkers en kleuterleerkrachten. Het onderliggende doel is om de doelgroep kennis te laten maken met de Prentenboek TopTien waardoor de doelgroep wordt geïnspireerd, o.a. op het gebied van interactief voorlezen en introductie- en verwerkingsactiviteiten, om de betreffende prentenboeken te gebruiken in hun werk. Tevens beogen we met dit document dat het bibliotheken tijd bespaart in de voorbereiding van het geven van zo'n presentatie.

¹ Bron achtergrondinformatie campagne van de [cpnb](#)

Inhoud

Dit document biedt een uitwerking per boek met tips voor het presenteren van de Prentenboek TopTien. Per boek zijn de volgende onderdelen uitgewerkt:

1. Samenvatting

Door het geven van een korte samenvatting weten de deelnemers waar het boek over gaat en wat de essentie is van het verhaal.

2. Thema's

De meeste kinderopvanglocaties en kleutergroepen werken thematisch. Door de verschillende mogelijkheden van thema's bij een enkel boek te noemen help je hen breder te denken en het voorlezen van het boek in te passen in hun planning. Je kan ook benoemen dat het voorlezen niet altijd verbonden hoeft te zijn aan het thema wat op dat moment centraal staat. Tijdens het winterthema mag je echt wel een uitstapje maken met het voorlezen van een boek waarin zomerse taferelen aan bod komen. Verwijs hierbij naar de doelen van het voorlezen (taalontwikkeling, woordenschat, sociaal-emotionele ontwikkeling, leesplezier, etc).

3. Tips voor introductieactiviteiten

Met deze tips ondersteun je de doelgroep in het introduceren van een boek voorafgaand aan het voorlezen. Het nut van deze activiteit is dat de kinderen hierdoor in de sfeer van het verhaal komen en de voorkennis van de kinderen wordt geactiveerd. De kunst van goede introductieactiviteiten is om zo dicht mogelijk bij de belevingswereld en manier van informatieverwerving van het kind te blijven. Dat betekent dat de activiteit zo concreet, dichtbij en specifiek mogelijk dient te zijn. Op die manier roep je gemakkelijk de beelden, kennis en gevoelens op die jonge kinderen bij deze onderwerpen, m.b.t. het boek, al hebben

4. Wat valt op?

Wat valt op aan het betreffende boek? Zitten er grappjes verstopt in de prenten of zijn er bijzonderheden aan de tekst? Zo nu en dan valt er ook iets leuks of bijzonders te vertellen over de makers van het boek. Per boek is er een en ander uitgelicht.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Deze tips bevorderen het interactief voorlezen en

het napraten over het boek. Het gaat veelal om (voorbeeld)vragen die de voorlezer kan stellen. Geef enkele tips tijdens de presentatie of verzamel ze en geef ze mee in een hand-out.

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Met deze tips ondersteun je de doelgroep in het uitvoeren/bedenken van zinvolle verwerkingsactiviteiten voor na het voorlezen. Het nut van verwerkingsactiviteiten bij een boek is dat kinderen nog eens de inhoud beleven en verwerken, de bestaande kennis meer wordt verankerd en nieuwe kennis wordt toegevoegd. Wat weer een positief effect heeft op de (taal)ontwikkeling. Een aandachtspunt hierbij is dat knutselen misschien zinvol is voor de motorische ontwikkeling, maar vaak ver van de inhoud van het boek staat en niet per definitie zinvol is met betrekking tot de taalontwikkeling.

Benodigdheden

- De Prentenboek TopTien:
 - *Waar is Beer?* – Emily Gravett (vertaald door Bette Westera) (Gottmer)
 - *Heb jij misschien Olifant gezien?* David Barrow (Gottmer)
 - *Een huis voor Harry* – Leo Timmers (Querido Kinderboek) – *Prentenboek van het Jaar*
 - *Dino's bestaan niet* – Mark Janssen (Lemniscaat)
 - *Als ik een dinosaurus had* – Gabby Dawnay & Alex Barrow (vertaald door Bette Westra) (Querido Kinderboek)
 - *Gulzige geit* – Petr Horáček (Lemniscaat)
 - *De kale boom* – Tamara Bos & Barbara de Wolf (De Vier Windstreken)
 - *Plasman* – Benjamin Leroy & Jaap Robben (Gottmer)
 - *Ossip en de onverwachte reis* Annemarie van Haeringen (Leopold)
 - *Panda wil een vriendje* – Jonny Lambert (Veltman)
- Eventueel een begeleidende PowerPointpresentatie

Gebruik

Bibliotheken kunnen deze uitwerking gebruiken als basis voor het geven van een presentatie van de Prentenboek TopTien. Kies welke van de uitgewerkte elementen je wilt presenteren en hoe je dit wilt doen. Het staat iedereen vrij deze uitwerking aan te passen naar eigen inzicht.

Waar is Beer?

Emily Gravett

1. Samenvatting

Beer en Haas spelen verstoppertje. Haas telt van 1 tot en met 10, maar hoeft de verstopte Beer nauwelijks te zoeken: hij is te groot en te dik om zich onder de lamp te verschuilen, of achter een stapeltje boeken of het aquarium. Haas kan heel goed tot tien tellen met zijn ogen dicht, maar Beer is niet zo goed in verstoppertje... Toch is hij opeens echt verdwenen! Haas maakt zich zorgen. Gelukkig duikt Beer uiteindelijk gewoon weer op, gelukkig maar!

2. Thema's

- Verstoppertje (hoofdthema)
- Tellen
- Begrippen
- Rijmen

3. Tips voor introductieactiviteiten

Neem een doek of een kleed en leg het boekje eronder. Kunnen de kinderen zien wat er ligt? Verstopt jezelf of een berenknuffel achter het prentenboek. Kunnen ze jou nog zien? Ben jij zo goed verstopt?

4. Wat valt op?

Er staan verschillende patronen door het boek heen. Het begint al op de cover met de roze stippen op de rode laars. De visjes op de lamp zien we weer terug in het aquarium en op het boek. En het beddengoed heeft mooie toepasselijke sterren en manen.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Vraag bij het samen bekijken van de cover aan de groep waarom jij denkt aan verstoppertje bij dit boekje? (Haas kijkt in de laars).
Laat de kinderen die het kunnen hardop meetellen, gebruik de vingers tijdens het tellen
Vraag waarom we Beer in het begin zo goed kunnen zien? Gebruik de begrippen dun en dik (Beer achter de lamp), groot en klein (Beer achter stapel boeken) en doorzichtig (achter het aquarium).
Geef voorbeelden.
Kijk goed naar het eerste plaatje met het bed... wat steekt daar onder de rode deken uit op de grond? (oren van Haas)
En waar is Beer nu gebleven? (onder de deken op het bed)

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten:

Ga verstoppertje: let op de doelgroep hoe groot of hoe klein je het aanpakt, bijvoorbeeld met knuffels onder een doek, of knuffels verstoppertje in het lokaal.

Rijmen: lees het verhaal nog eens voor en laat de kinderen de rijmwoorden aanvullen.

Bruggetje:

Beer en Haas spelen verstoppertje. Dat spelletje kent Olifant ook. Hij schijnt er zelfs heel goed in te zijn.

Heb jij misschien Olifant gezien?

David Barrow

1. Samenvatting

Olifant kan zich heel goed verstoppen. Zijn vriendje kan hem dan ook nergens vinden: niet in de keuken, niet in de kamer, niet in de slaapkamer en ook niet buiten. Want Olifant is heel goed in verstoppen. Of toch niet? Op het eind van het verhaal dient Schildpad zich aan. Hij wil wel tikkertje gaan spelen, want daar is hij nu juist weer heel goed in... Een hilarisch prentenboek waarin de tekst bijna overbodig is. De prenten hebben per dubbele pagina een ander kleurstelling, wat de zoektocht nog spannender maakt. Peuters zullen veel plezier beleven aan dit boek, want zij zien Olifant natuurlijk wel!

2. Thema's

- Verstoppen
- Wonen
- Familie/gezin
- Tellen
- Tikkertje
- Dieren

3. Tips voor introductieactiviteiten

Verstop een knuffel en laat de kinderen zoeken. Of laat de kinderen een verstopplek voor de knuffel zoeken. Is het een goede verstopplek? Waarom wel of niet?

4. Wat valt op?

Een leuk aspect aan dit boek is het hondje. Wat doet hij allemaal? Ziet hij olifant wel?

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Aandacht besteden aan de familieportretten op de schutbladen voorin. Wie zijn dat? Waarom hangen ze daar?

Aandacht besteden aan verschillende ruimtes in huis en wat je daar doet.

Waar zit olifant verstoppt? Hoe is hij vermomd?

Hoe zou het gaan als schildpad meedoet met tikkertje? (snel/langzaam)

Steeds met elkaar tot tien tellen en 'Wie niet weg is, is gezien' roepen.

Welke kleuren zie je op de prenten?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Ga verstopperkje spelen met de kinderen. Laat de kinderen plekken bedenken waar Olifant zich zou kunnen verstoppen.

Wat is groot, wat is klein? Werk bijvoorbeeld met een grote en een kleine knuffel. Waar kan de grote knuffel zich verstoppen? En waar de kleine? Voor welke knuffel zijn er de meeste verstopplekjes te vinden?

Bruggetje:

Schildpad wil wel tikkertje doen. Kater Harry gaat ook tikkertje spelen, maar als hij probeert Vera te tikken, raakt hij hopeloos verdwaald. Als dat maar goed afloopt...

Een huis voor Harry

Leo Timmers

1. Samenvatting

Harry de kat is eigenlijk altijd binnen, maar als hij door Vera de vlinder wordt gevraagd om tikkertje te doen, gaat hij meteen mee. Via het zolderraam loopt hij het dak op en holt achter Vera aan. Dan raakt hij de weg kwijt, hij dwaalt steeds verder van zijn huis af. Gelukkig ontmoet hij nieuwe vrienden die hem willen helpen. Een mooi prentenboek over verdwalen, plekken om te wonen in de stad en over vrienden, waar je er nooit teveel van kunt hebben.

2. Thema's

- Verdwalen
- Spelen
- Vrienden
- Wonen/huizen

3. Tips voor introductieactiviteiten

Teken op een papier een paar voorbeelden van huizen, (Flat, rijtjeshuis, eengezinswoning, etc). In wat voor huizen wonen de kinderen?

Met een poezenknuffel, bijvoorbeeld die van [Cubiss](#). Of [zelf haken](#) dan kun je 'Harry' introduceren. Wat is het voor beest? Wie heeft er ook een poes thuis?

4. Wat valt op?

Dit boek is het Prentenboek van het jaar 2019 en heeft veel aanknopingspunten om met peuters en kleuters in gesprek te gaan. De kat Harry is een lief dier met een grote aaibaarheidsfactor, hij is lekker zacht en wollig. Ook het spelen met de vlinder is een activiteit die kinderen zal aanspreken. Verder komen verdwalen en het zoeken naar een geschikt huis aan bod. Als Harry aan het einde weer veilig thuis is gebracht door de onderweg opgedane nieuwe vrienden is het feest compleet.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Waar zit Harry? Hoe kun je zien dat het een dak is?
Wat gebeurt er met Harry als hij Vera niet meer ziet?
Waar wil hij heen?
Praat over de huizen die Harry ziet en waarom ze niet geschikt zijn (Te klein, te hoog, te laag, niet tegen regen kunnen, het is al bezet)
Wat zien we op de posters? ('Vermist')

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Laat de kinderen een huis tekenen met Harry erbij. Doe een raadspelletje met details uit het boek, en laat de kinderen met hun handjes wapperen (zoals vlinder Vera) als het waar is wat je zegt. Bijvoorbeeld: 'Harry is een wit met bruine kat' Of: 'vlinder Vera is groen'. Bedenk zelf nog wat simpele vragen.

Bruggetje:

Toen Harry verdwaald was, zocht hij zijn huis. Jesse en Tim zijn ook op zoek, maar dan naar dino's!

Dino's bestaan niet

Mark Janssen

1. Samenvatting

Jesse en Tim zijn 's avonds in het bos en Tim heeft een plan: hij wil een reuzendino vangen. Jesse vindt het best eng, want hij ziet allemaal vreemde dingen, maar Tim verzekert hem dat dino's helemaal niet bestaan. Echt niet? 'OEOEOEWAAAAAAH!'... Dat wordt hollen naar huis! Groot formaat prentenboek met uitklappagina's in sprankelende, donkere groen- en blauwtinten. Soms is het gevaar duidelijk: de dino's zijn in de buurt! Op andere pagina's is er alleen maar een vermoeden – is dat nu een dino, of toch gewoon een boom? - en dat is misschien nog wel spannender. Heerlijk griezelen!

2. Thema's

- Dinosaurussen
- Griezelen
- Fantasie
- Bang zijn
- Durven
- Licht en donker
- Bos

3. Tips voor introductieactiviteiten

Dinopoppetjes laten zien. Wat zijn dat? Bestaan die echt?

Gebruik een zaklantaarn om op de dinopoppetjes te schijnen. Hoe zien de schaduwen eruit?

Zijn de dino's dan groter? Zien ze er dan eng uit?

Met de zaklantaarn kun je ook in het donker schijnen. Wat zie je dan wel, wat zie je niet?

4. Wat valt op?

Dit prentenboek heeft een heel geheimzinnige sfeer door de intense kleuren en het verschil in licht en donker. De zaklamp zorgt voor licht, maar zie je daar ook echt iets in? Wat zit er in het donker verborgen? Het is een soort zoekboek.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Is Tim bang? Wat doet hij?

Is Jesse bang? Waarom is Jesse bang?

Wat kun je doen je als je bang bent?

Zie je een dino?

Wat zie je van de dino (poten, ogen, kop, tanden, rug)?

Welke andere dieren zie je nog in het boek (konijnen, vogels, ook heel kleine vogeltjes, goudvis)?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Doe een schaduw- of schimmenspel rond het thema licht en donker. Gebruik een wit doek (laken) en een sterke lamp. Laat de kinderen met hun handen schaduwen of schimmen maken. Je kunt ook voor de allerkleinsten de begrippen licht en donker laten ervaren door de kinderen hun handen voor hun ogen te laten doen.

Heel zachtjes sluipen als een dino die niet gevonden wil worden. Heel hard brullen als een dino.

Bruggetje:

Tim en Jesse zijn eigenlijk bang voor dinosaurussen, maar als huisdier zijn ze misschien wel reuzeleuk.

Als ik een dinosaurus had

Gabby Dawnay & Alex Barrow

1. Samenvatting

Een meisje droomt van een huisdier. Niet gewoon een kat of een hond, maar een megagrote dinosaurus! Die kan prima mee naar school, eet lekker alle broccoli en kool op en de bank die in de kamer staat is ruim genoeg voor vier. Het past precies: drie mensen en een groot, gezellig dier. Leuke invalshoek om het over dino's te hebben, fijn fantasierijk verhaal met mooie tekeningen en de tekst is op rijm.

2. Thema's

- Dinosauriërs
- Huisdieren
- Wensdromen
- Rijmen

3. Tips voor introductieactiviteiten

Laat een speelgoeddino of een plaatje van een dino zien. Weten de kinderen wat dat is? Bestaat een dino echt?

En laat een plaatje of een speelgoedhuisdier zien (hond, kat konijn), en vertel dat dat jouw huisdier is, laat dan de voorkant van het boek zien

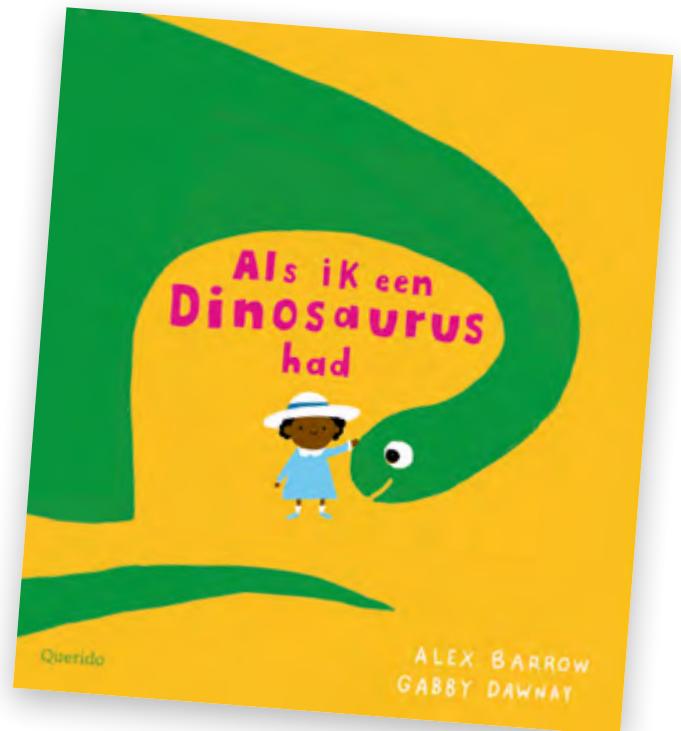
4. Wat valt op?

Het leuke van dit boek is dat de fantasie van kinderen hier heel goed wordt geprikkeld. Je kunt je voorstellen dat het hebben van een dino als huisdier ongeveer zou kunnen zijn als in dit prentenboek. Daarnaast is het ook leuk dat de klasgenootjes van het meisje verschillende etnische achtergronden hebben zonder dat dit teveel wordt benadrukt.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Nadat je samen de voorkant van het boek hebt bekeken is nu het schutblad aan de beurt, de dino's voor in het boek zien er anders uit dan achter in het boek, wat is er anders?

Klap het boek helemaal open, nu zie je het meisje en de dino in zijn geheel.

Het boek is op rijm, leg bij het voorlezen extra de nadruk op de rijmwoorden, oudere kinderen kunnen het laatste woord misschien al aanvullen Bij de tekst: 'Ik laat mijn dinosaurus los en als ik roep dan komt-ie. Wat doet een dinosaurus? Blaft-ie, brult-ie, loeit-ie, gromt-ie? Maak die geluiden en laat de kinderen ook meedoen Waar gaat de dinosaurus allemaal mee naartoe? (School, zwembad, park..etc)

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

[Hier is een liedje](#) te vinden over het hebben van een dino als huisdier.

Laat de kinderen hun huisdier tekenen, en als ze die niet hebben, dan het huisdier dat ze graag willen hebben.

Bruggetje:

Huisdieren eten van alles. Zo zagen we dat de dinosaurus in dit boek enorme bergen broccoli, kool en sla eet. Geiten eten gras, tenminste... de meesten. Er zijn geiten die weleens iets anders willen proberen.

Gulzige geit

Petr Horáček

1. Samenvatting

Geit heeft genoeg van gras eten, ze wil graag eens wat anders proberen. En dan start haar route over de boerderij, met als ontbijt de brokken van de hond. Daarna volgen de schoen van de boerendochter en de onderbroek van de boer die Geit van de waslijn trekt! Geit wordt er wel behoorlijk misselijk van en ook de dieren en mensen van de boerderij zijn niet blij; zij missen hun eten en spullen! Na een week beroerd zijn knapt Geit gelukkig weer op... maar of ze er iets van geleerd heeft? Vrolijk prentenboek met grappige situaties en details.

2. Thema's

- Eten
- Kleding
- Kleuren
- Geiten
- Boerderij
- Dagen van de week

3. Tips voor introductieactiviteiten

Leg speelgoedeten neer en wat andere voorwerpen. Hiermee ga je in gesprek over het verschil tussen dingen die je wel en niet kunt eten.

Maak het geluid van een geit, kunnen de kinderen dat ook?

Geit woont op de boerderij, wie wonen daar nog meer?

4. Wat valt op?

In dit boek komen een hoop thema's aan bod waar jonge kinderen veel in zullen herkennen, zoals de boerderij, kleuren en eten. De prenten zijn lekker groot en hierdoor is het boek goed te gebruiken bij een groep kinderen. De kleuren zijn fris, sprankelen, en geven duidelijkheid. En de eigenwijze Geit en de humor in de illustraties zorgen voor veel leesplezier bij jong en oud.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

De titel is 'Gulzige geit', weet iemand wat gulzig betekent?

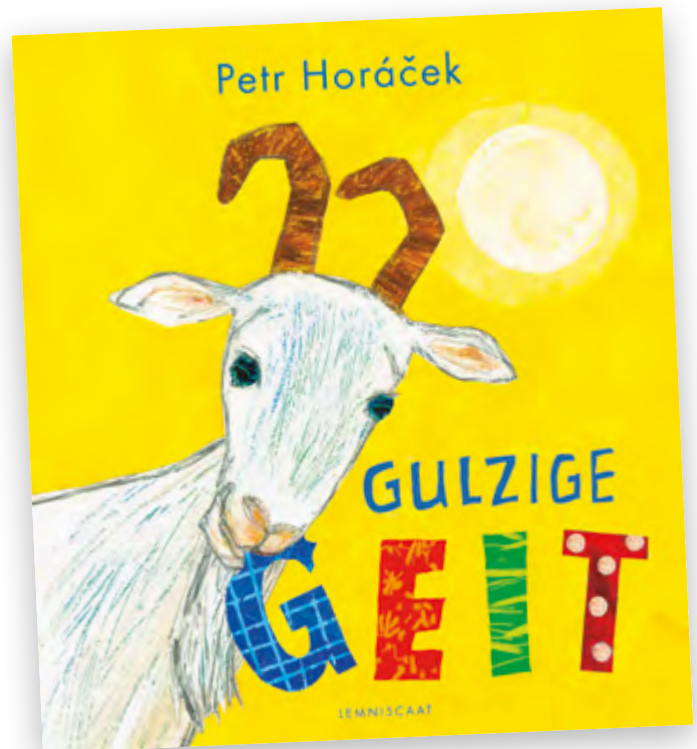
Waarom voelt Geit zich niet lekker?

Welke kleuren krijgt Geit als ze zich niet lekker voelt? (Aanwijzen en benoemen)

Benadruk de dagen van de week bij het voorlezen.

Loopt het verhaal goed af voor iedereen?

Wat doet Geit op het eind?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

In het midden van de kring staan op tafel verschillende speelboerderijdieren. De kinderen mogen elk dier benoemen. Doe daarna een kleed over de dieren en haal een van de dieren weg. De kinderen mogen raden welke weg is. Ook kunnen twee dieren weggehaald worden.

Geluidenspel: laat de kinderen hun ogen dichtdoen en loop zachtjes door de ruimte en maak dan een geluid dat bij het boek hoort, bijvoorbeeld de blaffende hond, het meisje dat haar schoen kwijt is of de etende geit.

Bruggetje:

Geit werd heel ziek van al dat rare eten. In 'De kale boom' is er ook sprake van een zieke: Beuk.

De kale boom

Tamara Bos (tekst) & Barbara de Wolf (illustraties)

1. Samenvatting

Alle bomen in het bos krijgen in de lente nieuwe groene blaadjes, behalve Beuk. Hij voelt zich niet lekker en verliest ze juist. Net zolang tot hij helemaal kaal is. Beuk is eenzaam, verdrietig en heeft het 's nachts koud. De dieren bedenken daarom een plan: 'Help Beuk de winter door'. Samen maken ze prachtige versieringen waar Beuk helemaal warm van wordt: van binnen en van buiten. Zo blijft hij ook mooi als in de herfst alle andere bomen hun blad verliezen en 's winters is hij zelfs de allermooiste boom van het bos. Als de lente komt krijgt Beuk gelukkig weer groene blaadjes. Een fijnzinnig prentenboek waarin de kale boom een somber element vormt in de verder vrolijk gekleurde prenten. Totdat hij door de dieren mooi versierd wordt met slingers en gebreide mutsjes. Op een subtiele manier komt haaruitval bij kanker aan de orde, zonder het echt te benoemen.

2. Thema's

- Seizoenen
- Ziek zijn
- Dieren
- Samenwerken/elkaar helpen
- Vriendschap
- Versieren
- Bomen/bos

3. Tips voor introductieactiviteiten

Laat twee boomtakken (of afbeeldingen daarvan) zien. Eentje met mooie blaadjes (bloemist!) en een kale tak. Wat is er met de boom? Bomen verliezen hun blaadjes in de herfst, maar als er in de lente nog steeds geen blaadjes aan groeien, wat is er dan aan de hand? Zou hij ziek zijn?

4. Wat valt op?

De illustraties zijn op een bijzondere manier gemaakt. Het zijn collages van uitgeknipte stukjes – beschilderd of met potlood bekrast – gekleurd papier, foto's en stof. Dit leent zich goed voor knutselactiviteiten (slingers en boomblaadjes maken bijvoorbeeld).

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Alle bomen hebben mooie blaadjes alleen Beuk niet. Hoe komt dat?

Waarom vinden de dieren in het bos het niet fijn dat Beuk helemaal kaal is?

Welke dieren helpen met slingers maken?

Waar kun je slingers van maken?

Wat doe je als je het koud hebt?

Waar word je weer warm van?

Wat kun je met slingers doen?

Waar komen de materialen voor de slingers vandaan (veertjes, bladeren, wol, draden, eierschalen)?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

De dieren hebben Beuk geholpen. Wat is helpen?

Helpen de kinderen ook wel eens iemand?

Kunnen ze mama of papa helpen? Wat doen ze dan?

Bijvoorbeeld tafel dekken, koekjes bakken, boodschappen doen, helpen met de baby, e.d.

Laat de kinderen helpen bij een klusje (iets dragen, uitdelen, vasthouden, aangeven o.i.d.)

Bruggetje:

De dieren helpen Beuk. Plasman wil ook best helpen, maar hij kan niet zoveel bijzonders. Als de echte superhelden het af laten weten moet hij toch zelf in actie komen.

Plasman

Benjamin Leroy (illustraties) & Jaap Robben (tekst)

1. Samenvatting

Prentenboek op rijm over kleine Plasman die door Beertje te hulp geroepen wordt want de Verschrikkelijke Sneeuwman komt eraan. Plasman is eigenlijk niet zo'n held, hoewel hij goed kan plassen. Hij vraagt daarom in eerste instantie allerlei superhelden om hulp: Superman, Spiderman, Mega Cindy, Batman, He-Man, maar niemand kan hem helpen. Dan moet Plasman het zelf maar doen. Hij plast net zolang tot de sneeuwman helemaal gesmolten is. Plasman is nu ook een held! Thuis gekomen heeft mama alle begrip voor zijn 'ongelukje'. Een stoer prentenboek dat het thema zindelijkheid (ongelukjes hebben) op een leuke manier aan de orde stelt. Het verhaal en zeker ook de tekeningen zitten vol grapjes.

2. Thema's

- Superhelden
- Zindelijkheid (ongelukjes)
- Rijmen

3. Tips voor introductieactiviteiten

Een knuffel of pop moet heel nodig plassen, maar heeft helemaal geen tijd. Hij moet nog van alles doen. En dan komt hij te laat bij de wc... Wat is daar vervelend aan?

Laat de kinderen de pop een schone broek aantrekken.

4. Wat valt op?

Het boek zit vol grappige details, die ouders/ begeleiders vast zullen herkennen. Enkele voorbeelden: het embleem op Plasmans pakje is een gele (urine) druppel. De helden zijn lang niet zo stoer als ze eruit zien: Superman ligt uitgeteld op de bank, bij Spiderman thuis hangen de spinnenwebben aan de waslijn, Batman hangt ondersteboven te slapen; zijn nachtkastje is ook omgedraaid en He-Man (held uit de jaren zeventig) is zo oud dat hij een rollator nodig heeft. Verder doet Plasmans moeder de was in een Miele wasmachine. Op elke bladzijde is wel een grappig detail te vinden.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Wat is een heldendaad?

Wat doen superhelden?

Wat kunnen ze allemaal wat gewone mensen niet kunnen?

Wat doe je als je heel nodig moet plassen?

Heb je het ook wel eens zo druk dat je vergeet om naar de wc te gaan?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Hoe komt het dat de Verschrikkelijke Sneeuwman smelt? Wanneer smelt iets? Wanneer bevriest iets? Wat kan er nog meer smelten? Laat de kinderen zien hoe smelten werkt door ijsblokjes in een glazen pot of bakje met warm water te begieten.

Bruggetje:

Helden beleven altijd allerlei spannende avonturen. Maar ook kabouter Ossip beleeft van alles op zijn onverwachte reis.

Ossip en de onverwachte reis

Annemarie van Haeringen

1. Samenvatting

Kabouter Ossip heeft zoete broodjes gebakken voor zijn vriendinnetje Wawa. Nu nog even wachten tot ze afgekoeld zijn. Maar wachten duurt lang... Ineens ziet hij een rode draad en besluit de draad te volgen. Op zijn reis komt hij van alles tegen en beleeft allerlei spannende avonturen tot hij bij Wawa uitkomt. Haar mutsje is wel héél klein geworden. Een echte Annemarie van Haeringen!

2. Thema's

- Zoektochten
- Kabouters
- Vriendschap
- Groot en klein

3. Tips voor introductieactiviteiten

Doe het spelletje 'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en de kleur is.... rood!'

De kinderen mogen een breiwerkje van rode wol (liefst een mutsje, maar een gewoon lapje kan ook) langzaam uittrekken en de draad oprollen. Dit kan ook met behulp van een kabouterpop.

4. Wat valt op?

Een boek met zeer fantasievolle prenten die een bijzonder beeld geven van de begrippen groot en klein. Op de pagina's komen, naast de rode draad, ook andere elementen van voorgaande bladzijden terug: de slak, de specht, de muis, het doperwtje, het zeepaardje.

In de prenten zijn ook figuren uit ander werk van Annemarie van Haeringen te ontdekken zoals Kleine Ezel en de Koningin die niet kon kiezen. De reis voert Ossip ook duidelijk langs de werktafel van de auteur/illustrator.

Het plezier zit hem bij dit boek vooral in het bekijken van de wonderbaarlijke wereld van kabouter Ossip.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Waar woont Ossip? Hoe ziet zijn huisje eruit?

En waar woont Wawa?

Hoe groot is Ossip?

Waarom gaat Ossip de draad achterna?

Waar komt hij allemaal terecht?

Waar ziet Ossip zichzelf? Hoe kan dat?

Hoeveel handen heeft de spin?

Waar komt de rode draad vandaan?

Waarmee heeft Wawa haar mond vol?

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Zet met rode draad een speurtocht uit langs alle stoeltjes. Een het eind van de draad verstop je een kabouterpopje of een (rode) kaboutermuts. Laat de kinderen de draad volgen tot ze de pop of muts gevonden hebben.

Wat is er nog meer rood? Welke andere kleuren zijn er nog?

Bruggetje:

Ossip heeft Wawa om mee te spelen. Panda zou ook wel een vriendje willen.

Panda wil een vriendje

Jonny Lambert

1. Samenvatting

Lief prentenboek over Panda, die zich een beetje eenzaam voelt. Als hij een andere panda ziet in het bos wil hij graag vriendjes met haar worden. Maar hoe doe je dat, vriendjes maken? Hij vraagt zich af hoe andere dieren dat doen. Hij ziet de flamingo's dansen en de maki's springen en probeert dat ook te doen. Als dat allemaal niet echt een succes is, wordt hij een beetje verdrietig, maar de oplossing is makkelijker dan hij denkt... De kleurige tekeningen op een grijze achtergrond spatten van de bladzijdes af en nodigen uit tot steeds opnieuw te bekijken en te lezen.

2. Thema's

- Vriendschap
- Dieren
- Identiteit

3. Tips voor introductieactiviteiten

Met twee knuffelpanda's introduceer je Panda en de andere panda, zet ze wat verder van elkaar om te afstand tussen hen te benadrukken.

Praat met de panda's over het hebben van vriendjes. Vertel een verhaal (mag over jezelf) over een vriendschap waarin er gezamenlijke interesses gedeeld worden, laat de kinderen zelf ook vertellen.

4. Wat valt op?

De schrijver en illustrator van dit boek heeft meerdere mooie prentenboeken op zijn naam staan; 'Gewoon zoals je bent' en 'AAA-WOE! Wie maakt dat geluid?' zijn daar voorbeelden van. Hij is begonnen met het illustreren van educatiemateriaal en mocht toen iets maken voor een kinderboek, dat bleek een groot succes. Sindsdien illustreert hij zijn eigen verhalen en die van anderen en raakt geïnspireerd door de natuur en mensen om hem heen en doet dat door heel goed te voelen, ruiken en te observeren.

5. Tips voor tijdens- en na het voorlezen

Kijk naar de eerste pagina, waarom zou Panda een vriendje willen?

Waarom zie je dat de andere panda verschillend is? (kleur)

Waarom heet die ene vogel blauwvoetgent?

Doe mee met de dieren in het boek, dat kan tijdens het voorlezen, maar als je geen grote onderbreking wilt dan kun je het na het lezen doen. Dans als de flamingo's, spring als de maki's, marcheer als de blauwvoetgent en pronk als een pauw!

6. Tips voor verwerkingsactiviteiten

Voordoen en nadoen. Doe zelf een dier na uit het boek en laat de kinderen raden welk dier het is. En laat ze het nadoen, zo maak je vriendjes!

Panda eet samen met de andere panda van de bamboe. Vertel wat jij graag met jouw vriend eet, en vraag de kinderen wat zij met hun vriendjes eten. Teken een gezichtje op jouw hand en op de hand van een kind, ga met de twee handjes praten en wordt vriendjes!

